

31996L0049

L 235/25

JURNALUL OFICIAL AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE

17.9.1996

DIRECTIVA 96/49/CE A CONSILIULUI
din 23 iulie 1996
de apropiere a legislațiilor statelor membre privind transportul feroviar de mărfuri periculoase

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 75,

având în vedere propunerea Comisiei ⁽¹⁾,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social ⁽²⁾,

hotărând în conformitate cu procedura menționată la articolul 189c din tratat ⁽³⁾,

denaturărilor în domeniul concurenței prin facilitarea liberei circulații a mărfurilor și a serviciilor în întreaga Comunitate și a se asigura respectarea altor dispoziții ale Comisiei;

(1) întrucât, în ultimii ani, transportul feroviar de mărfuri periculoase s-a extins considerabil, crescând astfel riscurile de producere a accidentelor; întrucât este necesar, prin urmare, să se ia măsuri pentru a se asigura realizarea acestui transport în cele mai bune condiții de siguranță posibile;

(2) întrucât toate statele membre sunt părți contractante la Convenția pentru transportul feroviar internațional de mărfuri (COTIF) care, în appendicele B, definește norme unitare referitoare la contractul pentru transportul feroviar internațional de mărfuri (CIM), a cărei anexă 1 conține dispozițiile referitoare la transportul feroviar internațional de mărfuri periculoase (RID); întrucât domeniul geografic de aplicare a Convenției se extinde în afara Comunității;

(3) întrucât Convenția nu reglementează transportul feroviar național de mărfuri periculoase; întrucât, prin urmare, este important să se asigure aplicarea unitară a normelor de siguranță armonizate în întreaga Comunitate; întrucât modalitatea cea mai potrivită pentru a realiza acest lucru constă în alinierea legislațiilor aplicate de statele membre pentru RID;

(4) întrucât, conform principiului subsidiarității, este necesară apropierea legislațiilor menționate pentru a se asigura un nivel superior de siguranță în operațiile de transport național și internațional, pentru a se garanta eliminarea

(5) întrucât dispozițiile prezentei directive nu aduc atingere angajamentului asumat de Comunitate și statele membre ale acesteia, conform obiectivelor stabilite în Agenda 21, capitolul 19, la Conferința UNCED din iunie 1992 de la Rio de Janeiro, de a depune toate eforturile pentru armonizarea viitoare a sistemelor de clasificare a substanțelor periculoase;

(6) întrucât nu există încă o legislație comunitară specifică pentru a reglementa condițiile de siguranță în care să se realizeze transportul agenților biologici și al microorganismelor modificate genetic, reglementate de Directivele 90/219/CEE ⁽⁴⁾, 90/220/CEE ⁽⁵⁾ și 90/676/CEE ⁽⁶⁾;

(7) întrucât dispozițiile prezentei directive nu aduc atingere aplicării altor dispoziții comunitare din domeniul siguranței lucrătorilor și al protecției mediului;

(8) întrucât este necesar să fie posibilă aplicarea de către statele membre a regulamentelor specifice de trafic în transportul feroviar de mărfuri periculoase pe teritoriul acestora;

(9) întrucât, cu privire la transportul feroviar de mărfuri periculoase, este necesar ca statele membre să-și mențină dreptul de aplicare provizorie a normelor în conformitate cu recomandările Națiunilor Unite privind transportul multimodal de mărfuri periculoase, în măsura în care nu există încă o armonizare a RID cu normele menționate, care facilitează transportul combinat de mărfuri periculoase;

(10) întrucât este necesar ca fiecare stat membru să-și mențină dreptul de a reglementa sau interzice, strict din alte motive

⁽¹⁾ JO C 389, 31.12.1994, p. 15 și propunerea modificată prezentată la 3 octombrie 1995 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial).

⁽²⁾ JO C 236, 11.9.1995, p. 36.

⁽³⁾ Avizul Parlamentului European din 13 iulie 1995 (JO C 249, 25.9.1995, p. 138), Poziția comună a Consiliului din 8 decembrie 1995 (JO C 356, 30.12.1995, p. 34) și Decizia Parlamentului European din 16 aprilie 1996 (JO C 141, 13.5.1996, p. 51).

⁽⁴⁾ JO L 117, 8.5.1990, p. 1. Directivă modificată de Directiva 94/51/CE a Comisiei (JO L 297, 18.11.1994, p. 29).

⁽⁵⁾ JO L 117, 8.5.1990, p. 15. Directivă modificată de Directiva 94/15/CE a Comisiei (JO L 103, 23.4.1994, p. 20).

⁽⁶⁾ JO L 374, 31.12.1990, p. 1. Directivă modificată ultima dată de Directiva 95/30/CE a Comisiei (JO L 155, 6.7.1995, p. 41).

decât cele de siguranță, transportul feroviar intern al anumitor mărfuri periculoase;

- (11) întrucât trebuie să se ia în considerare măsuri mai severe de securitate aplicate în tunelul din Canalul Mânecii datorită caracteristicilor specifice ale acestuia, în special traseul și lungimea acestuia; întrucât mai este necesar să se prevadă ca statele membre să aibă posibilitatea de a introduce același tip de măsuri pentru situații similare; întrucât este necesar ca statele membre să aibă posibilitatea de a aplica norme mai severe pentru materialele destinate transportului datorită temperaturii ambiante de pe teritoriul acestora;
- (12) întrucât, având în vedere volumul investițiilor necesare în acest sector, este necesar să se stabilească o perioadă de tranziție pentru a permite statelor membre de a-și menține temporar anumite dispoziții naționale specifice privind cerințele constructive sau utilizarea cisternelor, a recipientelor, a ambalajelor, sau un cod de măsuri de urgență;
- (13) întrucât nu trebuie să existe obstacole în calea introducerii de noi realizări din domeniul tehnologiei și al industriei; întrucât, în acest sens, este necesar să se prevadă derogări temporare;
- (14) întrucât dispozițiile RID autorizează încheierea de acorduri de derogare de la acestea; întrucât numărul mare de acorduri bilaterale încheiate între statele membre împiedică libera prestare a serviciilor de transport de mărfuri periculoase; întrucât introducerea dispozițiilor necesare în anexa la prezenta directivă trebuie să permită evitarea unor asemenea derogări; întrucât este necesar să se prevadă o perioadă de tranziție în care statele membre să poată continua aplicarea acordurilor existente între ele;
- (15) întrucât este autorizat transportul feroviar de mărfuri periculoase către sau dinspre o țară terță, sub rezerva ca acesta să se realizeze în conformitate cu cerințele RID; întrucât, totuși, pentru operațiile de transport dinspre și către republicile fostei Uniuni Sovietice care nu sunt părți contractante ale COTIF, statele membre au dreptul să adopte măsurile corespunzătoare cu privire la aceste operații; întrucât acestea garantează un nivel de siguranță echivalent cu cel prevăzut în RID;
- (16) întrucât trebuie să fie posibilă adaptarea rapidă a prezentei directive la progresul tehnic, mai ales prin adoptarea noilor dispoziții stabilite în cadrul RID; întrucât, în acest sens, este necesară înființarea unui comitet și stabilirea unei proceduri pentru strânsa cooperare între statele membre și Comisie în cadrul comitetului respectiv,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

CAPITOLUL I

Domeniu de aplicare

Articolul 1

(1) Prezenta directivă se aplică transportului feroviar de mărfuri periculoase pe teritoriul statelor membre sau între statele membre. Statele membre pot, totuși, să excludă din domeniul de aplicare al prezentei directive transportul de mărfuri periculoase realizat cu ajutorul echipamentelor de transport aparținând forțelor armate sau fiind sub comanda acestora.

(2) Prezenta directivă nu aduce atingere dreptului statului membru, manifestându-și interesul cuvenit pentru legislația comunitară, de a stabili cerințe specifice de siguranță pentru transportul feroviar național și internațional de mărfuri periculoase, în măsura în care anexa la aceasta nu specifică zona, în special cu privire la, *inter alia*:

- circulația trenurilor;
- compunerea trenurilor din vagoane de marfă în traficul național;
- regulile de exploatare pentru operațiile auxiliare de transport, precum triajul și staționarea;
- formarea profesională a personalului și gestionarea informațiilor referitoare la mărfurile periculoase transportate;
- norme speciale pentru transportul de mărfuri periculoase în trenuri de călători.

Articolul 2

În sensul prezentei directive:

- „RID” înseamnă reglementările referitoare la transportul feroviar internațional de mărfuri periculoase, care apar sub forma anexei I la apendicele B la Convenția pentru transportul feroviar internațional (COTIF), împreună cu modificările acesteia;
- „CIM” înseamnă normele unitare referitoare la contractul pentru transportul feroviar internațional de mărfuri, care apar sub forma apendicelui B la Convenția pentru transportul feroviar internațional (COTIF), împreună cu modificările acesteia;
- „mărfuri periculoase” înseamnă acele substanțe și articole al căror transport feroviar este interzis sau autorizat numai în anumite condiții prin anexa la prezenta directivă;
- „transport” înseamnă orice operație de transport feroviar de mărfuri periculoase, realizat în întregime sau parțial pe teritoriul unui stat membru, care include activități de încărcare, descărcare și transfer în sau din alt mijloc de transport și opririle impuse de condițiile de transport, reglementate de

anexa la prezenta directivă, fără a aduce atingere dispozițiilor prevăzute de legislațiile statelor membre referitoare la responsabilitatea cu privire la aceste operații; termenul nu include transportul efectuat în întregime în perimetrul unei întreprinderi.

Articolul 3

(1) Fără a aduce atingere articolului 6, mărfurile periculoase al căror transport este interzis prin dispozițiile din anexă nu pot fi transportate pe calea ferată.

(2) Cu excepția cazului în care prezenta directivă dispune altfel și fără a aduce atingere normelor privind accesul la piață al întreprinderilor sau regulilor general aplicabile transportului feroviar de mărfuri, se autorizează transportul feroviar de mărfuri periculoase, sub rezerva respectării normelor stabilite în anexă.

CAPITOLUL II

Derogări, restricții și excepții

Articolul 4

Fiecare stat membru poate, în sensul operațiilor de transport feroviar național, să mențină dispozițiile din legislația națională privind transportul feroviar de mărfuri periculoase care respectă recomandările Națiunilor Unite privind transportul de mărfuri periculoase, până în momentul revizuirii anexei la prezenta directivă pentru a reflecta recomandările menționate. În aceste cazuri, statele membre respective informează Comisia cu privire la aceasta.

Articolul 5

(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor comunitare, fiecare stat membru își menține dreptul de a reglementa sau interzice transportul anumitor mărfuri periculoase pe teritoriul său, strict din motive diferite de cele de siguranță în timpul transportului, legate în special de siguranța națională sau protecția mediului.

(2) (a) Pentru transportul prin tunelul din Canalul Mânecii, Franța și Regatul Unit pot să impună dispoziții mai severe decât cele prevăzute în anexă. Acestea informează Comisia, care, la rândul ei, informează celelalte state membre.

(b) Dacă un stat membru consideră că este necesar să se aplice dispoziții mai stricte transportului prin tunelurile de pe teritoriul său cu caracteristici similare tunelului din Canalul Mânecii, acesta informează Comisia. Comisia, hotărând în conformitate cu procedura stabilită la

articolul 9, decide dacă tunelul are caracteristici similare. Dispozițiile adoptate de statele membre sunt comunicate Comisiei, care informează celelalte state membre.

(c) Un stat membru în care temperatura ambiantă este de regulă mai mică de -20 °C poate să impună norme mai severe referitoare la temperatura de funcționare a materialului destinat utilizării în transportul feroviar național de mărfuri periculoase de pe teritoriul său până la includerea în anexă a dispozițiilor privind temperaturile de referință corespunzătoare pentru zonele climatice date.

(3) Dacă, în caz de accident sau incident, un stat membru consideră că dispozițiile de siguranță aplicabile sunt insuficiente pentru a limita pericolele implicate în operația de transport și dacă este nevoie urgentă să se ia măsuri, statul membru respectiv informează Comisia în faza de elaborare a măsurilor pe care își propune să le ia. Hotărând în conformitate cu procedura stabilită la articolul 9, Comisia decide dacă punerea în aplicare a măsurilor trebuie autorizată și stabilește durata acestora.

(4) Statele membre pot să mențină toate dispozițiile de drept intern aplicabile la 31 decembrie 1996 transportului și ambalării substanțelor care conțin dioxine sau furani.

Articolul 6

(1) Dacă transportul implică o călătorie pe mare sau în aer, fiecare stat membru poate să autorizeze pe teritoriul său transportul feroviar de mărfuri periculoase clasificate, ambalate și etichetate în conformitate cu cerințele internaționale pentru transportul maritim și aerian.

Dacă o călătorie națională sau internațională include transportul pe mare, un stat membru poate să adopte dispoziții suplimentare față de cele din anexă pentru a ține seama de normele internaționale care reglementează transportul maritim, inclusiv normele ce reglementează transportul cu feribotul.

(2) Dispozițiile din anexă privind formatul documentelor de transport și limbile utilizate la marcate sau în documentele necesare nu se aplică la operațiile de transport care se limitează la teritoriul unui singur stat membru. Un stat membru poate să autorizeze utilizarea altor documente și limbi decât cele prevăzute în anexă pentru operațiile de transport care se limitează la teritoriul acestora.

(3) Un stat membru poate să permită utilizarea pe teritoriul său a vagoanelor de cale ferată construite până la 1 ianuarie 1997 care nu sunt conforme cu dispozițiile prezentei directive, dar care au fost construite în conformitate cu dispozițiile de drept intern în vigoare la 31 decembrie 1996, cu condiția ca vagoanele respective să fie menținute la nivelele de siguranță necesare.

(4) Un stat membru poate să mențină dispozițiile de drept intern în vigoare la 31 decembrie 1996, cu privire la construcția, utilizarea și condițiile de transport ale noilor cisterne și ale noilor recipienti definiți în clasa 2 din anexă, care diferă de dispozițiile din anexa respectivă, până la includerea trimiterilor la standardele pentru construcția și utilizarea cisternelor și a recipientilor în anexă, cu aceeași obligativitate ca și dispozițiile acesteia, dar în nici un caz mai târziu de 31 decembrie 1998. Recipientii și cisternele construite până la 1 ianuarie 1999 și menținute la nivelele de siguranță necesare pot fi utilizate în continuare în condițiile inițiale.

(5) Un stat membru poate să mențină dispozițiile de drept intern, altele decât cele din anexă, cu privire la temperatura de referință pentru transportul pe teritoriul său a gazelor lichefiate sau a amestecurilor de gaze lichefiate, până la includerea temperaturilor de referință corespunzătoare pentru zonele climatice desemnate în standardele europene și menționarea lor în anexă.

(6) Un stat membru poate să permită utilizarea în transportul de pe teritoriul său a ambalajelor construite, dar care nu au fost certificate conform RID înainte de 1 ianuarie 1997, cu condiția ca aceste ambalaje să poarte data de fabricație, să reziste la testările stabilite în dispozițiile naționale în vigoare la 31 decembrie 1996 și cu condiția să fie menținute la nivelele de siguranță relevante (inclusiv testarea și controlul, dacă este necesar), conform următorului regim: containerele metalice intermediare pentru materiale în vrac și butoaiele metalice cu capacități mai mari de 50 de litri se pot utiliza pe o perioadă de până la 15 ani de la data fabricației; alte ambalaje metalice și toate ambalajele din materiale plastice se pot utiliza o perioadă de până la cinci ani de la data fabricației, dar nu după data de 31 decembrie 1998.

(7) Un stat membru poate să autorizeze pe teritoriul său transportul anumitor mărfuri periculoase, ambalate înainte de 1 ianuarie 1997 și până la 31 decembrie 1998, cu condiția ca mărfurile să fie clasificate, ambalate și etichetate în conformitate cu cerințele stabilite în dispozițiile de drept intern în vigoare până la 1 ianuarie 1997.

(8) Un stat membru poate să-și mențină dispozițiile de drept intern în vigoare la 31 decembrie 1996 și să le asocieze cu afișarea unui cod de măsuri de urgență în locul numărului de identificare a pericolului, prevăzut în anexă, pentru operațiile de transport desfășurate pe teritoriul său.

(9) Orice stat membru poate, în urma consultării Comisiei, să mențină dispozițiile mai puțin severe decât cele din anexă privind transportul feroviar pe teritoriul său a unor cantități mici de anumite mărfuri periculoase, cu excepția substanțelor cu nivel mediu sau înalt de radioactivitate.

(10) Un stat membru poate să autorizeze pe teritoriul său operații de transport *ad hoc* care includ mărfuri periculoase sau operații de transport care sunt interzise de anexă sau operații de transport realizate în condiții diferite de cele stabilite în anexă.

(11) Sub rezerva acordării interesului cuvenit legislației comunitare și în urma consultării Comisiei, prezenta directivă nu aduce atingere dreptului unui stat membru de a autoriza operații de transport regulate pe rute special desemnate de pe teritoriul acestuia pentru mărfurile periculoase care reprezintă componente ale unor procese industriale definite, care sunt fie interzise de anexă, fie se realizează în condiții diferite de cele stabilite în anexă, dacă operațiile respective sunt de natură locală și sunt strict controlate în condiții clar specificate.

(12) Cu condiția menținerii nivelului de siguranță, fără a fi diminuat, un stat membru poate să acorde derogări temporare de la anexă în scopul efectuării pe teritoriul său a testărilor necesare înaintea modificării anexei respective în vederea adaptării acestora la progresul tehnologic și industrial. Statele membre informează Comisia în consecință, iar aceasta informează la rândul ei celelalte state membre.

Derogările temporare menționate, acceptate de autoritățile competente ale statelor membre pe baza anexei, sunt transpuse într-un acord multilateral pe care autoritatea care are inițiativa oricărui tip de acord îl propune tuturor autorităților competente ale statelor membre și despre care informează Comisia.

Derogările menționate în primul și al doilea paragraf se aplică fără discriminare pe motive de naționalitate sau locul de stabilire al expeditorului, al operatorului sau al destinatarului; acestea pot să dureze până la cinci ani și nu pot fi reînnoite.

(13) Până cel târziu la 31 decembrie 1998, un stat membru poate să aplice acordurile existente cu alte state membre, fără discriminare pe motive de naționalitate sau locul de stabilire al expeditorului, operatorului sau destinatarului. Orice alte derogări respectă alineatul (12).

(14) În conformitate cu legislația comunitară și în urma consultării Comisiei, prezenta directivă nu aduce atingere dreptului statelor membre de a autoriza transportul local de mărfuri periculoase pe distanțe scurte din perimetrul porturilor, al aeroporturilor sau al amplasamentelor industriale, în condiții mai puțin severe decât cele stabilite în anexa la prezenta directivă.

Articolul 7

(1) Sub rezerva dispozițiilor comunitare privind accesul la piață, transportul feroviar de mărfuri periculoase între teritoriul

comunitar și țările terțe se autorizează în măsura în care respectă cerințele RID.

(2) După informarea Comisiei, prezenta directivă nu aduce atingere dreptului statelor membre de a adopta reglementări pentru teritoriul lor cu privire la transportul feroviar de mărfuri periculoase din și spre acele republici ale fostei Uniuni Sovietice care nu sunt părți contractante la COTIF. Aceste reglementări se aplică doar transportului feroviar de mărfuri periculoase (ambalate, în vrac sau în cisterne) cu ajutorul vagoanelor de cale ferată autorizate într-un stat care nu este parte contractantă la COTIF. Prin măsuri și obligații corespunzătoare, statele membre respective garantează menținerea unui nivel de siguranță echivalent cu cel prevăzut în RID. Pentru anumite state membre dispozițiile menționate în prezentul alineat se aplică doar pentru vagoanele cisternă.

CAPITOLUL III

Dispoziții finale

Articolul 8

Modificările necesare pentru adaptarea anexei la progresul științific și tehnic în domeniile reglementate de prezenta directivă, în special pentru a lua în considerare modificările la RID, se adoptă în conformitate cu procedura stabilită la articolul 9.

Articolul 9

(1) Comisia este sprijinită de Comitetul pentru transportul de mărfuri periculoase, înființat prin articolul 9 din Directiva 94/55/CE ⁽¹⁾, denumit în continuare „comitetul”, format din reprezentanții statelor membre și prezidat de un reprezentant al Comisiei.

(2) Reprezentantul Comisiei prezintă comitetului un proiect al măsurilor care urmează să fie luate. Comitetul își dă avizul cu privire la acest proiect în termenul pe care președintele îl poate stabili în funcție de gradul de urgență al subiectului. Avizul este emis cu majoritatea prevăzută în articolul 148 alineatul (2) din tratat pentru deciziile pe care Consiliul trebuie să le adopte la propunerea Comisiei. Voturile reprezentanților statelor membre în cadrul comitetului sunt ponderate conform articolului menționat anterior. Președintele nu participă la vot.

(3) (a) Comisia adoptă măsurile preconizate, dacă acestea sunt conforme cu avizul comitetului.

(b) Dacă măsurile preconizate nu sunt conforme cu avizul comitetului sau în absența avizului, Comisia prezintă Consiliului, fără întârziere, o propunere cu privire la măsurile ce trebuie adoptate. Consiliul hotărăște cu majoritate calificată.

Dacă la expirarea termenului de trei luni de la data prezentării la Consiliu acesta nu hotărăște, măsurile propuse sunt adoptate de Comisie.

Articolul 10

(1) Statele membre pun în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 1 ianuarie 1997. Statele membre informează imediat Comisia cu privire la aceasta.

Când statele membre adoptă aceste dispoziții, ele conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere în momentul publicării lor oficiale. Statele membre adoptă procedura de efectuare a acestei trimeri.

(2) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre dispozițiile de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 11

Prezenta directivă intră în vigoare în ziua următoare publicării în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*.

Articolul 12

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 23 iulie 1996.

Pentru Consiliu

Președintele

I. YATES

⁽¹⁾ JO L 319, 12.12.1994, p. 7.

ANEXA

Reglementări privind transportul feroviar internațional de mărfuri periculoase (RID), astfel cum se aplică de la 1 ianuarie 1995, sub rezerva înlocuirii termenilor „parte contractantă” și „statele sau căile ferate” cu termenul „statul membru”

NB: Versiunile în toate limbile oficiale ale Comunității se vor publica de îndată ce va fi disponibil un text unificat în toate limbile.

*

*

*

În sensul prezentei anexe, notă de „transport” reprezintă o notă de transport CIM utilizată pentru transportul internațional, dar care nu aduce atingere dreptului unui stat membru de a utiliza, pentru un transport care nu este reglementat de CIM, orice alte documente echivalente. În afară de aceasta, utilizarea expresiei „ADR” în marginalul 15 din prezenta anexă nu afectează dreptul unui stat membru de a autoriza transportul feroviar al autovehiculelor în traficul național, în conformitate cu dispozițiile de drept intern stabilite la punerea în aplicare a Directivei 94/55/CE.
